

Article citation info:

Turoń, K., Juzek, M., Czech, P. Practical advices of national, non-profit transport domestic animals in road transport – technical aspect. *Scientific Journal of Silesian University of Technology. Series Transport*. 2015, **88**, 121-131. ISSN: 0209-3324. DOI: 10.20858/sjsutst.2015.88.12.

Katarzyna TURON¹, Michał JUZEK², Piotr CZECH³

PRACTICAL ADVICES OF NATIONAL, NON-PROFIT TRANSPORT DOMESTIC ANIMALS IN ROAD TRANSPORT – TECHNICAL ASPECT

Summary. The article was presented a practical approach to the non-profit national transport of domestic animals. Authors tried to create a kind of tutorial which would facilitate decisions associated with the animal transport. The article contains advices related to the safety of pets and their caregivers during the transport. Authors also discussed aspects of the dangers and penalties waiting drivers that transport their animals in incorrect way. In addition was presented range of security forms used in domestic transport (transporters, cages, transport bags etc.) and practical advices connected with parameters that need to be considered during buying appropriate security form.

Keywords: non-profit domestic animals transport; technical aspect of the transport animals; safety in the domestic animals transport; traveling with pets; forms of security domestic animals in transport.

¹ Faculty of Transport, The Silesian University of Technology, Krasińskiego 8 Street, Katowice, Poland, e-mail: katarzynaturon@gmail.com

² Faculty of Transport, The Silesian University of Technology, Krasińskiego 8 Street, Katowice, Poland, e-mail: michalj9211@gmail.com

³ Faculty of Transport, The Silesian University of Technology, Krasińskiego 8 Street, Katowice, Poland, e-mail: piotr.czech@polsl.pl

PRAKTYCZNE PORADY DOTYCZĄCE KRAJOWEGO NIEZAROBKOWEGO PRZEWOZU ZWIERZĄT DOMOWYCH W TRANSPORCIE DROGOWYM – ASPEKT TECHNICZNY

Streszczenie. W artykule zostało przedstawione praktyczne podejście do niezarobkowego przewozu zwierząt w drogowym transporcie krajowym. Starano się stworzyć swego rodzaju poradnik, który ułatwiłby podróże ze zwierzętami. Artykuł zawiera praktyczne porady związane z bezpieczeństwem zwierząt domowych oraz ich opiekunów podczas transportu. Omówione zostały również aspekty związane z zagrożeniami czekającymi kierowców przewożących zwierzęta w sposób nieprawidłowy. Wspomniano o karach, jakie wiążą się z nieprawidłowym przewozem zwierząt. Ponadto zaprezentowano gamę form zabezpieczeń (transportery, klatki, torby itd.) oraz porady dotyczące tego, na co należy zwrócić uwagę podczas zakupu odpowiedniego zabezpieczenia.

Słowa kluczowe: niezarobkowy transport zwierząt domowych; techniczny aspekt przewozu zwierząt; bezpieczeństwo w transporcie zwierząt domowych; podróż ze zwierzętami; zabezpieczenia w transporcie zwierząt domowych.

1. WPROWADZENIE

Aspekt bezpieczeństwa w transporcie stanowi jedną z jego fundamentalnych zasad. O ile w przypadku zarobkowych przewozów zwierząt wszelkie wymogi dotyczące bezpieczeństwa są znane i w dużej mierze przestrzegane, o tyle w przypadku transportu na potrzeby własne często jest on pomijany.

Celem artykułu jest: zwiększenie świadomości osób wykonujących niezarobkowy przewóz zwierząt domowych dotyczących bezpieczeństwa, pogłębienie wiedzy związanej z zapewnieniem komfortu przewozu właściciela oraz zwierzęcia.

2. ASPEKT BEZPIECZEŃSTWA W KRAJOWYCH, NIEZAROBKOWYCH PRZEWOZACH ZWIERZĄT DOMOWYCH – UWARUNKOWANIA PRAWNE

Nierzadko czynności właścicieli/opiekunów, decydujących się na transport czworonogów, kończą się na etapie umieszczenia zwierzęcia w pojeździe (na siedzeniu pasażera, w bagażniku, na półce bagażnika itd.) bez jakichkolwiek zabezpieczeń i rozpoczęciu prowadzenia pojazdu. Błędem tych osób jest nieprzemyślenie konsekwencji, jakie mogą pojawić się podczas gwałtownego hamowania, kiedy wyrzucony pod wpływem działania siły bezwładności, ryzykuje własnym życiem, ale też stanowi ogromne niebezpieczeństwo dla osób podróżujących razem z nim. Przykładem może być zdjęcie przedstawiające moment lotu psa niezabezpieczonego w trakcie transportu i psa przypiętego pasami bezpieczeństwa, wykonane podczas crash testu (rys. 1).

Rys. 1. Pies podczas crash testu: A – przewożony bez zabezpieczenia, B – przewożony z zabezpieczeniem [6]

Mimo że ustawa Prawo o ruchu drogowym (DzU 1997, nr 98, poz. 602) [1] nie stanowi wprost o przewozach zwierząt w pojeździe, istnieją jednak przepisy, które wymagają od kierowców zachowania szczególnego bezpieczeństwa, mianowicie [2, 3]:

- art. 3 ust. 1 Prawo o ruchu drogowym:
„Uczestnik ruchu i inna osoba znajdująca się na drodze są obowiązani zachować ostrożność albo gdy ustawa tego wymaga – szczególną ostrożność, unikać wszelkiego działania, które mogłoby spowodować zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego, ruch ten utrudnić albo w związku z ruchem zakłócić spójność lub porządek publiczny oraz narazić kogokolwiek na szkodę. Przez działanie rozumie się również zaniechanie”
- art. 60 ust. 1 pkt. 1 Prawo o ruchu drogowym:
„Zabrania się:
1) używania pojazdu w sposób zagrażający bezpieczeństwu osoby znajdującej się w pojeździe lub poza nim”.

Nieprzestrzeganie wymienionych przepisów grozi mandatem w wysokości nawet 500 zł [4, 5]. W związku z tym policja na swojej stronie internetowej opublikowała zasady, którymi powinny kierować się osoby pragnące uniknąć kary, a przy tym przewieźć swojego czworonoga w sposób bezpieczny.

Należy pamiętać o tym, by [3]:

- przewożone zwierzę nie zagrażało bezpieczeństwu pozostałych uczestników transportu znajdujących się w pojeździe,
- zwierzę było umieszczone w konkretnym miejscu w pojeździe, przy czym nie powinny być to tylna półka czy przednie podszybie,
- zapewnić zwierzęciu dostęp do świeżego powietrza – niedozwolone jest zamykanie zwierząt w bagażniku pojazdu,
- zapewnić odpowiednie zabezpieczenie zwierzęcia przed gwałtownymi zmianami położenia np. na skutek hamowania,
- przewożone zwierzę nie utrudniało kierowcy prowadzenia pojazdu – nie powinno ono

- ograniczać: widoczności drogi, dostępu kierowcy do urządzeń znajdujących się w pojeździe, uniemożliwiając mu hamowanie, kierowanie czy sygnalizowanie,
- zatrzymywać się w celu zaspokojenia potrzeb fizjologicznych zwierząt tylko w miejscach bezpiecznych.

3. ZABEZPIECZENIE ZWIERZĄT DOMOWYCH W TRANSPORCIE DROGOWYM

3.1. Rodzaje zabezpieczeń dla zwierząt domowych

Producenci zabezpieczeń dla zwierząt oferują bardzo duży wybór swoich produktów. Poszczególne modele są przeznaczone nie tylko dla określonej rasy zwierząt (z uwagi na swoje wymiary), lecz także są zróżnicowane pod względem materiału, z jakiego zostały wykonane.

Dostępne na rynku formy zabezpieczeń są następujące:

a) Transportery.

Wyróżniamy dwa rodzaje transporterów: transportery „stałe” (sztywne), bez możliwości ich złożenia, kiedy nie przewozimy zwierzęcia, oraz transportery „miękkie” – składane, w formie torby. Tego rodzaju zabezpieczenia sprawdzają się nie tylko podczas samego przewozu, lecz także mogą posłużyć jako tymczasowa budka, np. podczas wystaw psów itp. Przykłady transporterów pokazano na rysunkach 2, 3 i 4.

Rys. 2. Transportery „miękkie” przeznaczone dla psów. Zdjęcia wykonane podczas Zimowej Krajowej Wystawy Psów Rasowych Sosnowiec 18.01.2015

Rys. 3. Transporter „miękki” składany typu torba – funkcjonalność [7]

Rys. 4. Transporter „sztywny” przeznaczony dla małych psów i kotów. Zdjęcie wykonane podczas Zimowej Krajowej Wystawy Psów Rasowych Sosnowiec 18.01.2015

b) Klatki transportowe.

Na rynku istnieje wiele klatek do przewozu zarówno psów, jak i kotów. W dużej mierze są to ocynkowane klatki składane. Po złożeniu klatka zajmuje mało miejsca, jest również łatwa w utrzymaniu czystości, jednak wymaga umieszczenia na jej spodzie dodatkowej miękkiej maty wyściełającej. Przykłady klatek transportowych pokazano na rysunkach 5 i 6.

Rys. 5. Składana klatka dla psów. Zdjęcie wykonane podczas Zimowej Krajowej Wystawy Psów Rasowych Sosnowiec 18.01.2015.

Rys. 6. Składana klatka dla psów – funkcjonalność [8]

c) Torby transportowe.

Dla kotów i psów mniejszych rozmiarów, np. typu yorkshire, stosowane są niewielkich rozmiarów torby transportowe (rys. 7). Większość z dostępnych na rynku toreb jest składana, co zdecydowanie polepsza ich funkcjonalność.

Rys. 7. Torba transportowa dla psów i kotów. Zdjęcie wykonane podczas Zimowej Krajowej Wystawy Psów Rasowych Sosnowiec 18.01.2015

d) Pasy i szelki transportowe.

Jeżeli właścicielom czworonogów nie zależy na ich przenoszeniu za pomocą transportera, klatki czy torby, mogą skorzystać z szelek transportowych (rys. 8). Taka forma zabezpieczenia wymaga jednak zastosowania dodatkowej ochrony siedzeń, by poruszający się pies/kot nie uszkodził tapicerki (np. przez zastosowanie dodatkowej maty ochronnej).

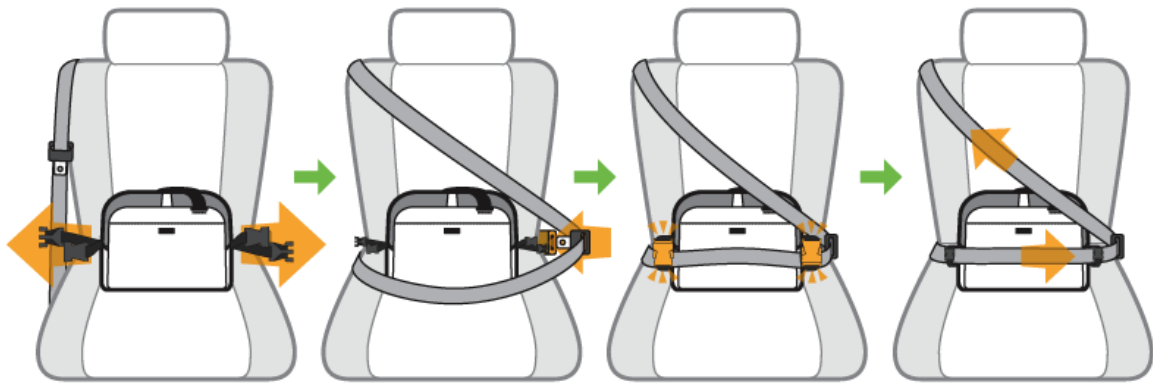

Rys. 8. Szelki transportowe dla psów i kotów [9 ,10]

3.2. Zasady umieszczania poszczególnych typów zabezpieczeń w pojeździe

Oprócz odpowiedniego doboru zabezpieczenia do potrzeb swojego zwierzęcia, należy również pamiętać o poprawnym umieszczeniu go w pojeździe.

W przypadku wszelkich transporterów i toreb transportowych należy je unieruchomić, aby nie przemieszczały się podczas podróży. Sposoby mocowania transporterów są różne w zależności od modelu. Przykładowe możliwości zostały zaprezentowane na rysunkach 9, 10 i 11.

Rys. 9. Mocowanie torby transportowej [11]

Rys. 10. Sposoby mocowania transporterów sztywnych [12, 13]

Rys. 11. Mocowanie szelek transportowych [14]

W przypadku transporterów i klatek umieszczanych w bagażniku pojazdu istotne jest dopasowanie ich do przestrzeni ładunkowej w taki sposób, aby nie przemieszczały się one w trakcie transportu. Natomiast umieszczając psa w samochodzie wyposażonym w kratkę oddzielającą przestrzeń ładunkową, należy pamiętać o tym, by sam czworonóg był odpowiednio zabezpieczony, np. szelkami transportowymi, by nie przemieszczał się w bagażniku (rys. 12).

Rys. 12. Sposób umieszczenia transportera oraz klatki w bagażniku pojazdu [15, 16]

4. PODSUMOWANIE

Wybór odpowiedniego rodzaju zabezpieczenia do przewozu zwierząt domowych to ze względu na szeroki asortyment trudne zadanie. Decydując się na zakup, należy kierować się kilkoma zasadami:

- sprawdzić, by zabezpieczenie było nie tylko odpowiednio dopasowane do rozmiarów naszego czworonoga, lecz by było także odpowiednio funkcjonalne dla właścicieli (np. transporter składany),
- sprawdzić, czy wybrane zabezpieczenie swoimi wymiarami będzie odpowiednie do wymiarów posiadanego pojazdu (np. niektóre z klatek mieszczą się tylko w wysokich przestrzeniach ładunkowych),
- zastanowić się nad doбором odpowiedniego rodzaju zabezpieczenia pod względem materiału, z jakiego zostało ono wykonane – jeśli zwierzęta mają być przewożone w dalekie trasy, lepszym wyborem z punktu widzenia ich komfortu będą miękkie transportery niż metalowe klatki,
- sprawdzić, czy zakup zabezpieczenia nie będzie wiązał się z koniecznością nabycia dodatkowego osprzętu (np. mata wyściełająca).

Zastosowanie się do wymienionych zasad powinno zarówno zwiększyć komfort właścicieli oraz czworonogów podczas podróży, jak i – co najważniejsze – zapewnić spokojny, bezpieczny transport z uniknięciem niepotrzebnych kar czy przykrych konsekwencji związanych z gwałtownym hamowaniem, zmianą położenia pojazdu, zdarzeń drogowych itd.

References

1. *Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym* (Dz.U. 1997 nr 98 poz. 602). [In Polish: *The Act of 20 June 1997. - Road Traffic Law* (OJ 1997 No 98, item. 602)].
2. *Kodeks drogowy. Prawo o ruchu drogowym*. [In Polish: *The Highway Code. Traffic rules*]. Available at: <http://kodeks-drogowy.org/ruch-drogowy/porzadek-i-bezpieczenstwo-ruchu-na-drogach/warunki-uzywania-pojazdow-w-ruchu-drogowym>.
3. „Wakacje z pupilem”. [In Polish: “Holidays with pet”]. Available at: <http://www.policja.pl/pol/aktualnosci/7230,dok.html>.
4. „Taryfikator mandatów”. [In Polish: „Tariff seats”]. Available at: http://kusion.pl/prawo/taryfikator_mandatow.pdf.
5. „Jak podróżować z psem, kotem i fretką, żeby nie zapłacić mandatu?”. [In Polish: “How to travel with a dog, cat and ferret not to pay the mandate?”]. Available at: <http://prawo.money.pl/aktualnosci/wiadomosci/artykul/jak;podrozowac;z;psem;kotem;i;fretka;zeby;nie;zaplacic;mandatu,61,0,1585981.html>.
6. „Pies podczas crash testu”. [In Polish: “The dog during the crash test”]. Available at: http://images-2.drive.com.au/2013/12/03/4975674/dogs_600a-620x414.jpg.
7. „Maelson Soft Kennel 62 – przenośny dom dla psa”. [In Polish: “Maelson Soft Kennel 62 - portable dog house”]. Available at: http://www.petnetstore.pl/pl,prod,maelson_soft_kennel_62_tan,1,6,175.html.
8. „Petainer – klatka dla psa”. [In Polish: “Petainer - cage for the dog”]. Available at: http://importmania.pl/pol_pl_Klatka-dla-psa-Petainer-206-122x76x82cm--758_7.jpg.

9. „Pasy bezpieczeństwa dla psa”. [In Polish: „Seat belts for dog”]. Available at: http://www.zooglobe.pl/pol_pl_CLIX-samochodowe-pasy-bezpieczenstwa-dla-psow-szelki-w-4-rozmiarach-679_1.jpg.
10. „Pasy bezpieczeństwa dla kota”. [In Polish: “Seat belts for cat”]. Available at: <http://www.schnauzerl.com/images/produkte/i13/13542-13542.jpg>.
11. „Pasy bezpieczeństwa”. [In Polish: “Seat belts”]. Available at: <http://sleepypod.com/images/atom-seatbelt.png>.
12. „Mocowanie sztywnych transporterów”. [In Polish: „Fixing of rigid transporters”]. Available at: <http://photos01.istore.pl/20862/photos/big/38856024.jpg>.
13. „Mocowanie sztywnych transporterów”. [In Polish: „Fixing of rigid transporters”]. Available at: http://www.zooglobe.pl/pol_pl_Pet-Inn-Cosmos-Medium-plastikowy-transporter-dla-psa-lub-kota-rozmiar-M-2295_2.jpg.
14. „Mocowanie szelek transportowych”. [In Polish: „Fixing of harness transport”]. Available at: <http://www.hotel-pupil.pl/allegro/P1040521.jpg>.
15. „Sposób umieszczenia transportera w bagażniku pojazdu”. [In Polish: “The method of placing transporter in the trunk of vehicle”]. Available at: http://www.kuchniapupila.pl/files/1761587515/11_6.jpg.
16. „Sposób umieszczenia klatki w bagażniku pojazdu”. [In Polish: “The method of placing cage in the trunk of vehicle”]. Available at: <http://www.zwierzakowo.pl/uploads/products/big/trixie-ochraniacz-na-zderzak-samochodowy-f7d0.jpg>.

Received 28.12.2014; accepted in revised form 15.04.2015

Scientific Journal of Silesian University of Technology. Series Transport is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License